

DE NATIONAAL - SOCIALISTISCHE VROUW

VERSCHIJNT OM DE VEERTIEN DAGEN

UITGAVE NENASU

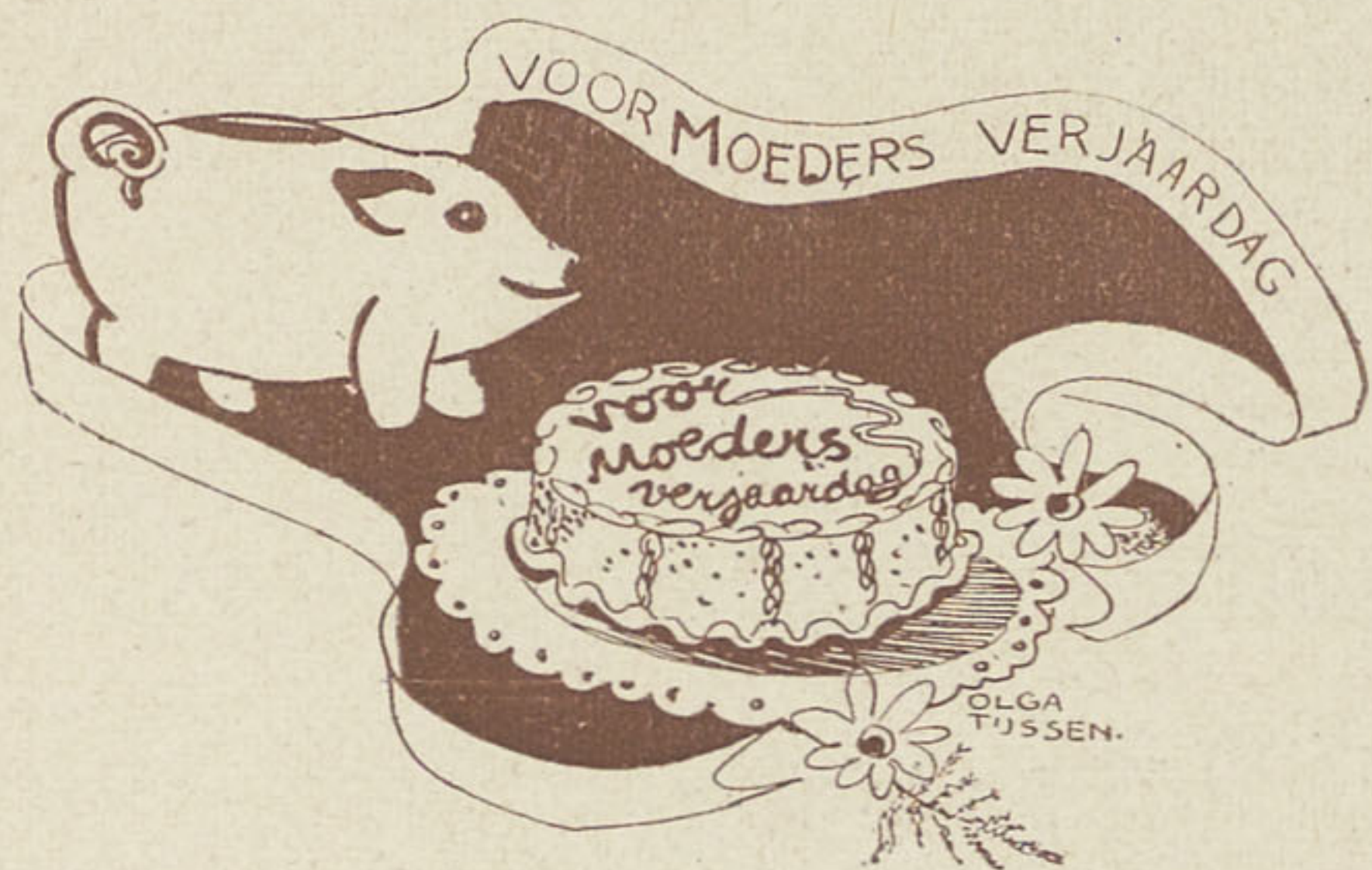
In dit nummer
een reportage
over de Reichs-
bräuteschulen
in Duitschland

15 Juni 1942
(Zomermaand)
2e Jaargang
No. 11

Op de Reichsbräuteschulen in Duitschland leeren de bruidjes niet alleen de huishouding, doch ook de verzorging van het vee.

Foto: Liselotte Purper / Reichsfrauenführung Bildarchiv - c.

Hanneke had een plannetje

Hanneke had een plannetje. Ze zou haar moeder een spaarpot vragen, en dat gebeurde dan ook.

Op een middag dat ze uit school kwam, ging ze samen met haar moeder naar den winkel. De keus viel op een snoezig varkentje. Heel geheimzinnig deed ze en verborg het in een doos met poppenkleertjes. Daar zou haar schat wel veilig zijn.

Een tante, een nichtje en haar vader, had ze van haar plannetje verteld.

Sparen wilde ze, voor haar Moeder, die over een poosje jarig was.

Een ieder had het een leuk idee gevonden en telkens als één van hen op bezoek kwam, had ze weer een paar cent, een keer zelfs een dubbeltje gekregen.

En Vader gaf haar elke week een kleinigheid.

Wat werd het varkentje zwaar!

En het fijnste was, dat Moeder niets wist. Moeder was wel een beetje nieuwsgierig en verwonderd, maar vragen deed ze niets.

Het werd schoonmaaktijd, ook de speelgoedkast kreeg een beurt.

En op een morgen bedacht ze met schrik, dat Moeder het spaarpotje wel eens zou kunnen ontdekken.

Ze hoorde Moeder op haar kamertje bezig. Hè, gelukkig nog net op tijd, kon ze ongemerkt het varkentje in veiligheid brengen.

Nu nog twee dagen en Moeder was jarig. 69 centen had ze gespaard.

Tulpen zou ze koopen, van die mooie dubbele, rose gekleurd.

Nee, nu wist ze heel iets anders!

Heeft U ons blad van A tot Z gelezen? Geeft het dan ook eens aan Uw buurvrouw, die misschien nog niet weet wat wij, nationaal-socialistische vrouwen, willen!

Een taart zou ze geven, ja dat zou ze doen. Daar had Mollie, haar hondje, meteen ook wat aan.

Die kreeg dan vast wel een heel klein stukje van de vrouw.

De bakkersvrouw, die schik had in het geval, zorgde voor een extra mooie taart.

Met suikerletters stond er op „Voor Moeders verjaardag”.

Wat was Moeder blij met dit cadeau van haar kleine meisje, en nu begreep ze ook waarom Hanneke zoo graag een spaarpotje wou hebben.

En ook, dat ze steeds zoo geheimzinnig was geweest.

Het werd een echt gezellige verjaardag en Mollie, het hondje, kreeg ook een stukje van de lekkere taart.

C. v. BLARCUM-v. RIET.

Moeder is ziek. Maar de Nederlandsche Volksdienst zorgt voor een gezinsverzorgster

DE NATIONAAL-SOCIALISTISCHE VROUW

Verschijnt om de veertien dagen - Uitgave Nenasu, Utrecht

Verantwoordelijk redactrice: A. W. te Luij, Zeestraat 76, Den Haag, telefoon 182440
Adm. Postbus 58, Utrecht, telefoon 15927 - Druk J. v. Boekhoven, Begijnhof 7, Utrecht

15 Juni 1942 (Zomermaand)
2e Jaargang - No. 11

Abonnementsprijs:
f 1.30 per half jaar, f 2.60
per jaar bij vooruitbetaling
op giro 207915 ten name van
Volk en Vaderland, Utrecht
(met vermelding Vrouwenblad)

Losse nummers bij
Nenasu, Postbus 58, Utrecht
Prijs 10 cent inclusief porto

Advertentie-tarieven verkrijg-
baar bij „Nenasu” of bij onzen
vertegenwoordiger R. Dietrich,
Deventersche str. 26, Scheveningen,
tel. 554681, Den Haag

DE VROUW IN DUITSCHLAND

III

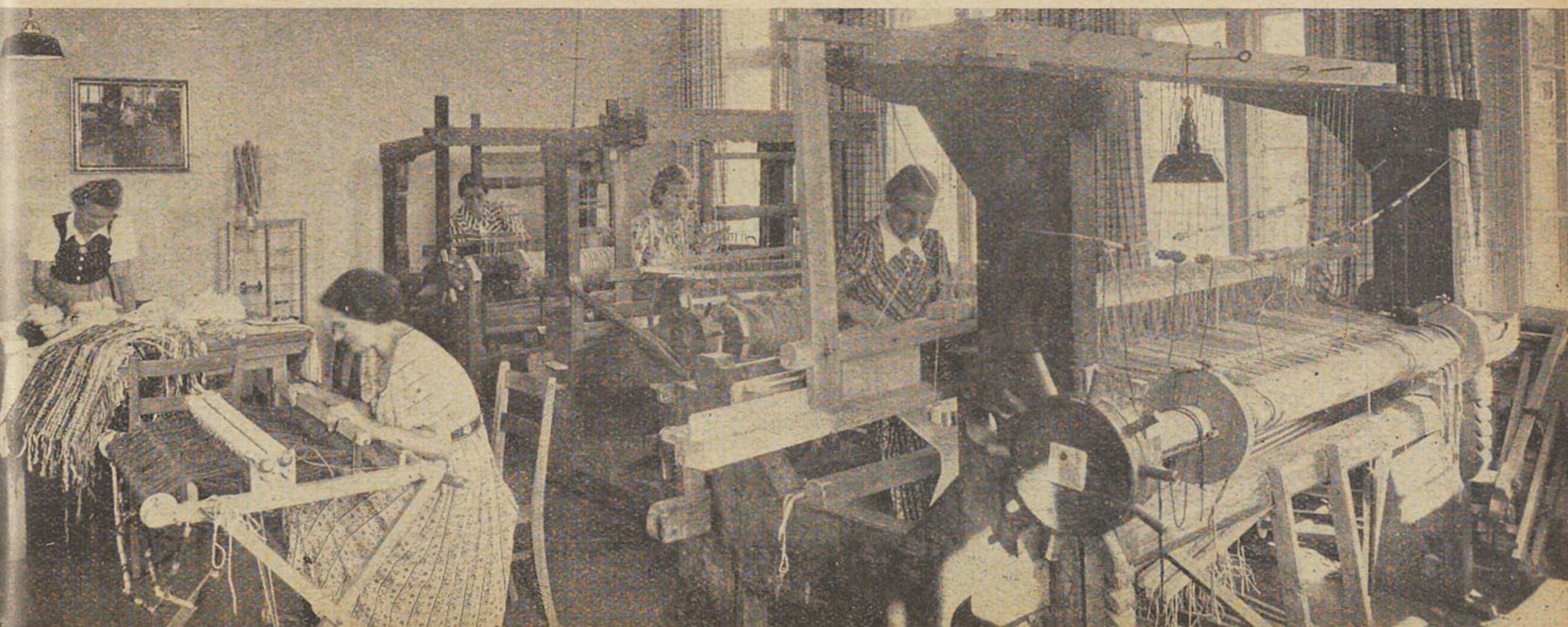
EEN MEISJE GAAT TROUWEN

Vlug genoeg heeft men in het nationaal-socialistische Duitsland ingezien, dat het in het belang van het geheele volk ligt wanneer dit volk is opgebouwd uit flinke gezinnen. Het gezin — gezond en goedgeordend — is de steunpijler van den Staat. De vrouw, aanstaande moeder, speelt de rol van hoofdpersoon in den opbouw van het gezin. Want om háár draait alles; zij is het, die door vlijt, spaarzaamheid en zin voor orde en gezelligheid het gezin bij elkaar houdt. Het is daarom van het grootste belang, dat de jonge aanstaande huisvrouw beslagen op het ijs komt. Niet dat haar handen verkeerd staan en zij zich geen raad weet in de huishouding met als gevolg een slordig en onverzorgd huishouden, waarin de man zich weldra niet gaat thuis gevoelen en het elders zoekt. Als er dan nog kinderen komen, is het leed heelemaal niet te overzien en worden tenslotte de kinderen de dupe van dit alles. U heeft het vaak kunnen waarnemen in eigen omgeving! In het nationaal-socialistische Duitsland is

men dit euvel met alle ten dienste staande middelen krachtig gaan bestrijden. Geen meisje zal gaan trouwen vóórdat het in de geheimen van den arbeid der huisvrouw en aanstaande moeder is ingewijd en het er niet alleen theoretisch, doch ook en bovenal practisch mede heeft kennis gemaakt. De N.S. Frauenschaft stelde ons in de gelegenheid een der bekende „Bräuteschulen” te gaan bezoeken en wel de school voor aanstaande bruidjes van *SS*-mannen „Schwanenwerda” bij Berlijn. De verloofden van *SS*-mannen zijn verplicht een cursus te volgen op een „Bräuteschule”. Anderen meisjes staat ’t vrij zich vóór haar huwelijk te bekwamen op huishoudelijk gebied. Men heeft de propaganda ervoor zoover weten door te voeren, dat welhaast iedere Duitse bruid ervan overtuigd is, dat zulk een cursus onmisbaar is en ’t is al zoover, dat zelfs duizenden getrouwde vrouwen er eens zes weken tusschen uit trekken om een dergelijken cursus te volgen en met een ransel vol nieuwe kennis en praktische ervaringen thuis komen.

De mooie weefkunst wordt den bruidjes geleerd, waardoor zij in staat zijn later op een eigen huisweefstoestel kleden, loopers enz. ter versiering van eigen huis te vervaardigen.

foto: Emil Leitner / Reichsfrauenführung Bildarchiv - c.

In een prachtige omgeving ligt daar de Bräuteschule Schwanenwerda. Wat ons bij het binnentreden al direct opvalt, is de eenvoud en soberheid van stijl der inrichting, een soberheid welke toch zoo vriendelijk, echt huiselijk aandoet. Dat komt, omdat elk stukje meubel, elk stukje stoffeering, iedere wandversiering enz. met zorg is uitgekozen en geheel met elkaar in stemmige harmonie overeenkomt. „Het komt er in het geheel niet op aan of een meubelstuk of wat dan ook duur is”, vertelt ons de leidster der school. „Wat erop aan komt, is, dat alles ons ten dienste staat om ons een huiselijke gezellige sfeer te bezorgen. ’n Sfeer waarin elkeen zich thuis gevoelt zoodra hij binnen komt. Een bruid behoeft niet over veel geld te beschikken, zij moet alleen weten hoe zij op de beste wijze het beschikbare geld besteedt.” Wij nemen plaats in de huiskamer, welke geheel is aangepast aan dezen tijd en welks inrichting slechts een zeker bedrag heeft mogen kosten. De meubelen zijn van glad, licht hout. De stoelen bekleed met een warme en toch heldere kleur stoffeering. Ook de gordijnen spelen een belangrijke rol in de aankleding der kamer; zij zijn licht en vroolijk en vooral practisch, want zij zijn goed waschbaar. Geen zware pluchen overgordijnen, welke stofvangers zijn en een mufte sfeer verspreiden. Alles is licht, vroolijk, helder. Er hangt niet veel aan den wand, slechts hier en daar een ets, een kinderfoto. Maar wát er hangt is goed, is geen kitsch. „Vooral geen kitsch, dat leeren wij onzen bruidjes in de allereerste plaats.”

Ook zien wij direct hoe weinig er, in vergelijking met de ouderwetsche huiskamers, in deze kamer staat. En toch is de kamer niet leeg, integendeel. Men gaat van het standpunt uit, dat de meubelen er zijn om den mensch te dienen en niet omgekeerd. Men moet zich goed kunnen bewegen in zijn

Niet alleen de praktische huishouding leeren de bruidjes op de Reichs-bräuteschulen. Ook sport en spel staan op het lesrooster.

foto: Beilstein / Reichsfrauenführung Bildarchiv - c.

kamer, geen angst behoeven te hebben, dat men iets omver stoot zoodra men maar even opstaat; kortom: men moet zich thuis gevoelen, knus, gezellig.

In de school zijn de lesuren geheel aangepast aan de indeeling van een normaal huishouden. Er is een waschdag, er zijn naaiuurtjes, er wordt door de meisjes zelf gekookt en tusschen het werk voor de huishouding door worden zij onderricht in zuigelingen-zorg, naaien en knippen, gezondheidsleer, huisnijverheid en huiscultuur.

Wat vooral in dezen oorlogstijd geleerd wordt is het vermaken van oude kleding tot nieuwe. En dat is niet alleen in oorlogstijd van veel nut, doch ook later in vreedestijd zal men moeten gaan inzien, dat men niet alles maar klakkeloos weggooit en naar een winkel rent om zich nieuws aan te schaffen. Overleg is wel het belangrijkste woord in het woordenboek der huisvrouw.

Wij vroegen of er zichtbare resultaten bereikt werden. Een aardig voorbeeld vertelde men ons. Bij het bespreken van de keus bij het aanschaffen der woninginrichting zeide een der bruidjes, dat zij het jammer vond reeds haar meubelen gekocht te hebben. Zij kwam nu tot de ontdekking zich te hebben laten verleiden tot den aankoop van kitsch, die niet alleen duur, maar ook onpractisch was. Den meisjes wordt vooral ook huisvlijt bijgebracht. De huisnijverheid, zooals het zelf weven van kleden, gangloopers enz., treedt hierbij het meest op den voorgrond. Een vrouw moet weten hoe haar huis te sieren door eigen vlijt.

Een gezellig tehuis is de grondslag tot een gelukkig huwelijk. En daarom mag geen enkele jonge vrouw den huwelijksstaat ingaan zonder kennis der goed geleide huishouding. Het wordt aan ieder Duitsch bruidje mogelijk gemaakt een bruidsschool te bezoeken. Het lesgeld is zeer laag gehouden en mochten er bijzondere omstandigheden zijn, dat een meisje dit niet zou kunnen betalen, dan wordt ook daaraan een mouw aangepast.

Omdat de scholen meestal in een mooie omgeving liggen en door de leerlingen veel wordt gewandeld en aan sport gedaan, is zulk een cursus voor de meisjes niet alleen een nuttige tijd, waarvan zij in haar latere leven veel voordeel trekken, doch denken zij steeds met vreugde terug aan een prettigen tijd, waarin vooral de kameraadschap werd beoefend.

TE L.

DE FINSCH E LOTTA DIENT HAAR VADERLAND

Zoo langzamerhand is de moed en trouw der Finsche Lotta's een begrip geworden. Alom is zij bekend en overal wordt zij ten voorbeeld gesteld als de beste kameraad van den soldaat, die ten strijde trekt om zijn volk te verdedigen tegen den bolsjewistischen vijand.

Wij brengen U hier enkele P.K. foto's van den arbeid der Finsche Lotta's achter het front. Geheel in tegenstelling met de Russische vrouwen, die met de wapenen ten strijde trekken, biedt de Lotta overal haar vrouwelijke hulp waar deze slechts mogelijk is en verzorgt haar mannelijke kameraden.

Zoo dient de Finsche Lotta op echt vrouwelijke wijze haar land en volk!

Bij de foto's van boven naar onder:

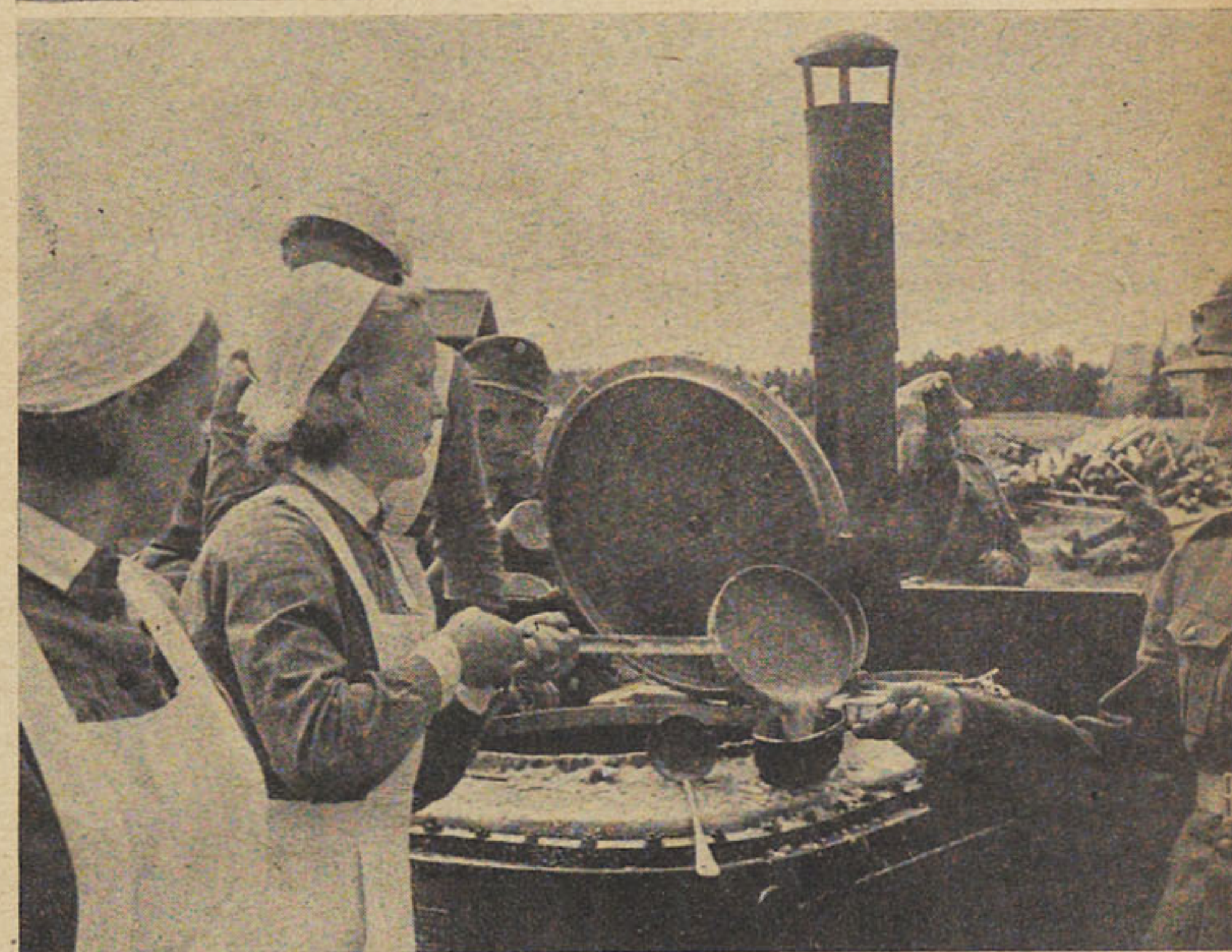
Er worden sigaretten uitgedeeld. En een sigaret welke toegereikt wordt door een opgewekt lachende Lotta zal eens te meer smaken!

Ook de jeugdorganisatie staat haar mannetje. Lotta's in den dop kunnen al heel wat werk verzetten; zij reiken overal de helpende hand waar zij maar kunnen en staan zoo al heel jong in dienst van de volksgemeenschap.

De soep is gaar.

Overal waar de Lotta behulpzaam kan zijn staat ze klaar. Hier een Lotta als berichtgeefster.

Als telegrafiste bekleedt de Lotta een belangrijke post achter het front.

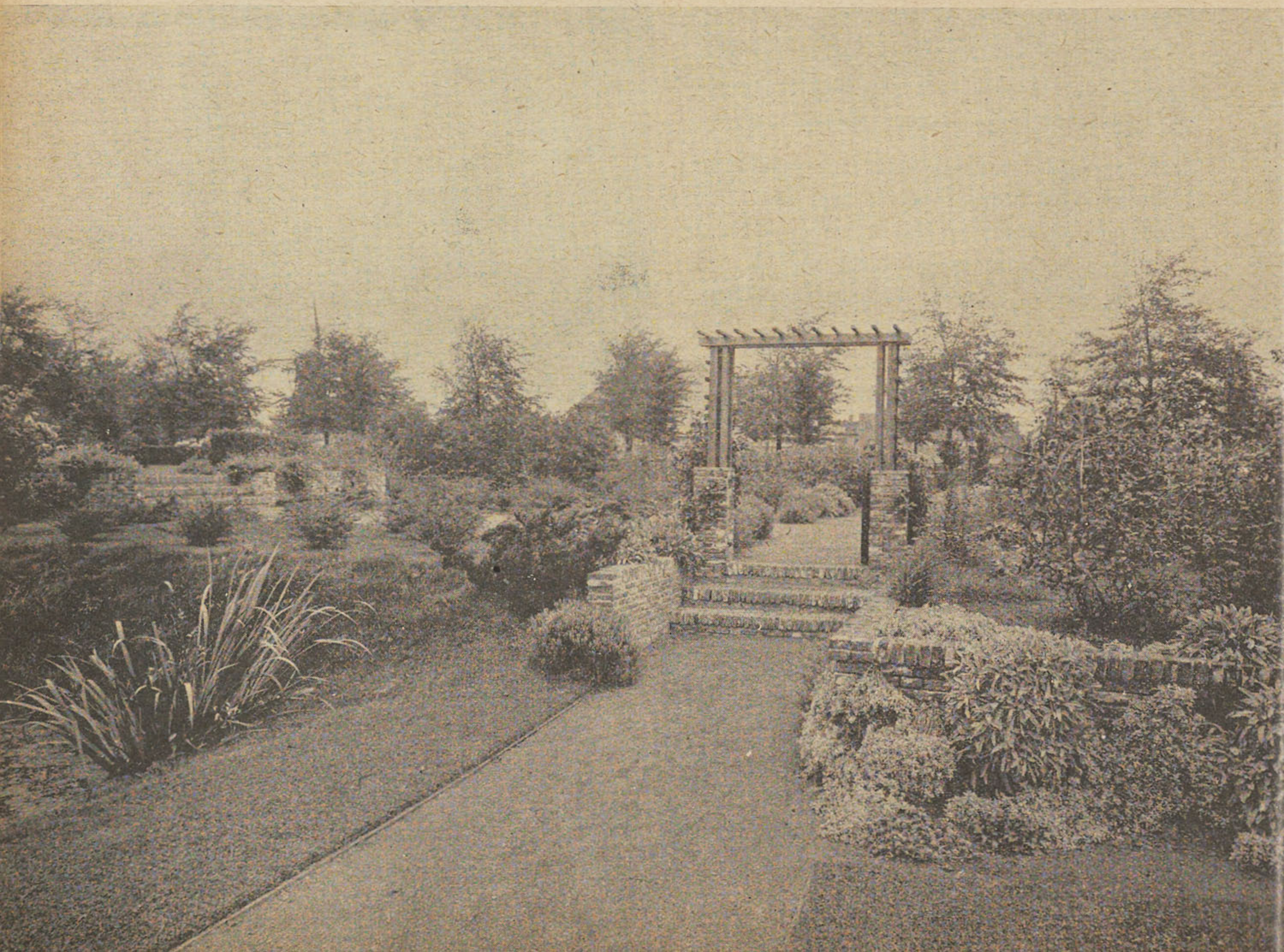
De Tuin bij het Huis door P. J. van Bommel

De tuin bij het huis heeft een tweeledig doel. In de eerste plaats is hij versieringsobject; het huis willen wij door groen en bloemen een vriendelijker aanzicht geven. In de tweede plaats behoort de tuin te zijn een vergroting van de woning, wij moeten er een plaats vinden om te midden van de planten en bloemen buiten te verblijven. Met deze twee begrippen voor oogen lijkt het oppervlakkig gezien eenvoudig een aardigen tuin te maken, ware het niet dat men juist op dit gebied zooveel wansmaak ziet. In de steden vooral, waar de tuinen slechts een geringe oppervlakte hebben, is het soms zeer moeilijk om van zoo'n klein hoekje nog iets moois te maken.

Bij den aanleg houden wij voor oogen, dat wij de oppervlakte zoo groot mogelijk moe-

ten doen schijnen, wij moeten dus zoo mogelijk werkelijk, maar zeker optisch, den tuin vergrooten. Beide doelen kan men tegelijk bereiken door den tuin gedeeltelijk te verdiepen. Dat kan men doen door het grondstuk min of meer hol te leggen, men kan ook een gedeelte uitdiepen en het hoogteverschil opvangen door keermuurtjes, waardoor de bekende muurtuintjes ontstaan, welke de laatste jaren zich bijzonder in de belangstelling van het publiek mochten verheugen.

Bij dat verdiepen moeten wij altijd uitgaan van het standpunt, dat het huis het hoogste punt is, het moet als het ware uit het groen oprijzen en het mag dus nimmer, noch daadwerkelijk noch schijnbaar in een put liggen. Voorts kan men door een te klein gedeelte uit

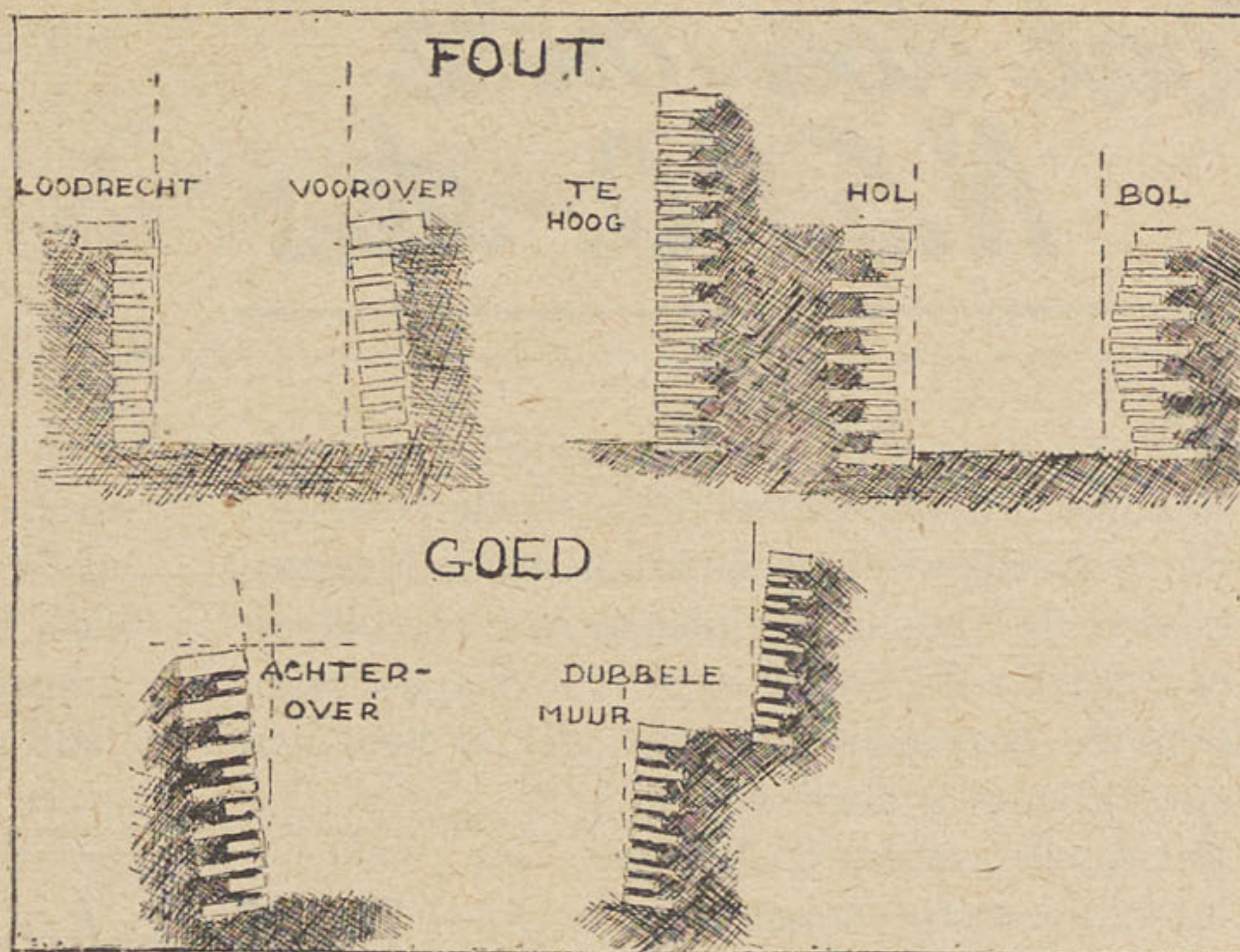

te diepen wel den indruk wekken, dat men een putje heeft gemaakt, maar men bereikt daardoor niet het gestelde doel.

Ligt het huis werkelijk aanmerkelijk hooger dan de weg, dan is de oplossing vrij eenvoudig. Men brengt den tuin op weghoogte en laat bij het huis een breeden rand zitten van grond. Het keermuurtje komt nu op de scheiding van het hooge en lage gedeelte. Hierdoor bereiken wij dat het huis werkelijk de omgeving beheerscht en wij hebben een natuurlijke hoogteverschil dat door het beplante keermuurtje, dat dan tevens versieringsobject is, wordt opgevangen. Soms is het hoogteverschil zoo groot, dat met één laag muurtje niet kan worden volstaan en in zoo'n geval verdeelen wij de hoogte in tweeën en brengen kort achter het eerste een tweede muurtje aan. De tekening verduidelijkt een en ander.

Keermuurtjes moeten een weinig achterover hellen, vooral als wij er stapelmuurtjes van maken, dat zijn muurtjes van los op elkaar gestapelde steenen, met tusschen de voegen wat grond en koemest. Deze muurtjes vormen de meest ideale groeiplaatsen voor de planten, ze zijn zeer artistiek, maar na eenige jaren komen er verzakkingen en uitpuilsels, ook in de best gestapelde muurtjes, en moeten ze grondig hersteld worden. Bij het stapelen moet worden opgelet dat ze goed gestapeld worden. Holle of bolle muurtjes vallen spoedig in elkaar. Zuiver loodrecht gestapelde muurtjes houden te weinig het vocht vast, want het valt niet op de planten die in de horizontale zijde geplant zijn. Ook vallen ze spoediger ineen. Het best doet men dat stapelen en beplanten van muurtjes over te laten aan een vakman. Stapelmuurtjes leenen zich bijzonder voor de cultuur van rotsplanten, planten die zon en warmte vragen. Hieruit volgt reeds dat een muurtuin in de schaduw onmogelijk is. Onder deze planten zijn vele soorten met een zeer rijken bloei, in hoofdzaak in het voorjaar en den voorzomer, zoodat men, voor aanvulling in den zomer, aangewezen is op zaaigoed. Dat moeten altijd planten zijn in den geest en met de groeiwijze van de eigenlijke rotsplanten, anders krijgen wij een dissonant.

teekening: P. J. van Bommel - c.

Lage zaadplantjes komen nog het best tot hun recht. Planten als Geraniums en dergelijke, echte cultuurplanten, hooren hier niet thuis. Nu zijn er ook onder de rotsplanten die ook in den zomer bloeien. Het kattenkruid, de Nepeta bloeit bijna den geheelen zomer, de Teucrium bloeit eerst in Augustus. Met aanvulling van de gemakkelijk groeiende Alyssum Benthamii, wel honigbloempje genaamd omdat het naar honig riekt, kan men reeds veel bereiken.

Muurtuintjes leenen zich prachtig om zelf te onderhouden. De voornaamste taak bestaat toch in het zorgvuldig weghouden van onkruid, verder het beteugelen van de wildst groeiende en het beschutten van de zwakkere. Vooral ook het tijdig inboeten van weggevallen plantjes.

Voorts leenen zich muurtuintjes prachtig voor aanvulling met de kleinere soorten bolgewassen als blauwe druifjes en dergelijke. Over het algemeen is het sortiment planten dat men in een muurtuintje aantreft niet groot, terwijl er toch in onze prijscouranten heele soortenlijsten worden gegeven van dit soort planten. Met een groot sortiment bereikt men natuurlijk geen massaeffect, maar wel doet men telkens nieuwe ontdekkingen van aardige soorten, sommige met prachtige kleuren, andere met interessante vormen. Weet U dat het Edelweis ook een gemakkelijke rotsplant is?

Wij geven hierbij nog een foto van een beplanten muur welke een verhoogd gedeelte van een grooten tuin insluit. Deze foto laat duidelijk zien welk een plantenweelde er nog kan zijn op zoo'n muur.

Wat doen onze N.S.V.O.-sters

En nu gaan we eens iets vertellen van die bijzondere groep van werksters in de N.S.V.O. die er steeds weer op uittrekken om de nationaal-socialistische beginselen in ons volk uit te dragen: de Spreeksters. En daartoe stappen we naar één van haar, die al heel wat spreekbeurten heeft vervuld.

Dit kameraadske treffen we toevallig aan met het spoorboekje in de hand. „Gaaf U op reis?” is dan ook onze eerste vraag. „Ja, overmorgen

weer,” zegt ze „ditmaal naar het Zuiden.” — „Vindt U het aardig werk, het spreken?” — „Nou!” klinkt het enthousiast, „er is niets mooiers dan alles wat je zoo voelt, en al jarenlang zelf beleeft, wat in je gegroeid is en vasten vorm heeft gekregen, aan anderen te mogen vertellen.” „Vertelt U ons eens wat van Uw ondervindingen?” vragen wij, en de spreekster is daartoe direct bereid. „Ja”, begint ze, „’t is een heel afwisselend leven; nu zit ik hier, dan daar. Ik kom in allerlei soort van huishoudens, waar ik den nacht doorbreng; lieve, vriendelijke kameraadskes, die niet weten wat ze maar zullen doen om mij op mijn gemak te zetten en goed te verzorgen. „Als we nu vlug even eten” — heet het dan — „kunt U nog best even een uurtje rusten voor we naar de vergadering moeten, want U zult wel moe zijn van de reis.”

„Zoo’n gastvrouw, zegt de spreekster dankbaar, laat al haar huiswerk liggen; ze haalt me van den trein, begeleidt me naar het vergaderlokaal, zorgt voor eten en slaapgelegenheid. En weet U wat zoo aardig is? Dat haar man — natuurlijk meestal ook een kameraad — zoo meeleeft. Die behelpt zich vaak zoo’n dag met opgewarmd eten, of zorgt zelf voor zijn boterham. En als ik dan ’s avonds bij hem terugkeer, zitten we dikwijls, over alles na te praten en vertelt hij me nieuws uit zijn kring. De menschen van het platteland hooren van mij graag eens nieuws uit de omgeving van het Hoofdkwartier. De grootere kinderen mogen wel eens opblijven ter eere van mij, of meegaan naar de vergadering. Vooral als ik voor den

zen of 3en keer voor dezelfde groep spreek is het aardig, omdat we elkaar dan al zooveel beter kennen.”

„Hoelang bent U meestal van huis?” — „Gewoonlijk ga ik ’s middags tegen 4 uur op reis, spreek ’s avonds om half 8, moet blijven overnachten en kom den volgenden dag tegen 12 uur ’s middags terug. Als de tocht lang is, moet ik ’s morgens heel vroeg al weg. ’s Winters is het dan nog pikdonker, dat is niet aangenaam. Ook heb ik wel 2 spreekbeurten op één dag; ’s middags om half 3 in de ééne plaats en ’s avonds om half 8

in een kring daar in de buurt. Dan komt er dus nog een klein bus- of treinreisje tusschen, of een fietstochtje,” voegt ze er lachend aan toe. — „Vermoeit dat niet te veel?” — „Och,

het reizen maakt wel moe, maar het spreken niet meer. Daaraan raak je gewend. Als ik goed op gang ben, zou ik wel uren kunnen doorspreken! Als je merkt dat je „contact” met de zaal hebt, geeft dat een heerlijke voldoening. Want het handgeklap van de toehoorders is heusch niet altijd een teeken, dat het hun bevalt. Maar als ze zoo dood-stil zitten te luisteren, niemand beweegt, alle oogen onafgebroken op je zijn gevestigd, dan weet je, dat het pakt!

(vervolg op pag. 7)

Belangrijk...

ook voor U!

Het Hoofdkwartier van het Vrijwilligers Legioen Nederland deelt mede dat de mogelijkheid geopend is om pakketten te zenden aan vrijwilligers die in lazaretten in Duitschland verpleegd worden. Vanwege het Hoofdkwartier worden enkele honderden kistjes aangemaakt waarin geschenken aan de gewonden toegezonden kunnen worden. In deze kistjes kunnen dan tevens de goederen worden bijgepakt die familieleden aan hen willen afzenden.

Zij, die van deze gelegenheid gebruik willen maken, zenden daartoe hun pakketten aan het Hoofdkwartier van het Vrijwilligers Legioen Nederland, Koninginnegracht 22, Den Haag. Het verdient aanbeveling de pakketten aangevend af te zenden. Men gelieve op de pakketten nauwkeurig te vermelden voor wie het pakket bestemd is, alsmede een nauwkeurige opgave van het lazaret of ziekenhuis waar de gewonde verpleegd wordt.

De pakketten dienen zoo spoedig mogelijk te worden afgezonden.

Bij ons in Brabant gaan de meisjes, de meeste tenminste, zoodra ze veertien jaar zijn, naar de fabriek. Behalve de fabriekswerkzaamheden, leeren zij daar ook nog het een en ander van elkaar. Het onschuldigste van deze laatste dingen is wel: het omgaan met rouge en poeder en verdere onmisbare, vrouwelijke attributen.

De kleine zusjes, die zich zelf soms al héél groot voelen, zien al dat moois aan met begeerige oogen en maken het vaste voor-nemen, ook op de fabriek te gaan werken, om zich in het bezit van die kostelijke dingen te stellen.

Jaantje, dertienjarige leerling van de hoogste klas, voelt zich niet bijster meer thuis in de klas. Ze vindt het maar een kinderachtig gedoe, dat zie je zoo aan haar gezicht en houding. Het sluike, vlasblonde haar wordt 's morgens blijkbaar flink nat gemaakt en met fraaie spelden, bezet met schittersteen, in een onkinderlijke kuif gedwongen. Daar frunnikt ze den halven dag aan. Ze draagt geen kinderkousen, maar gruwelijk-glimmende kunstzijdjes, waarvan de veel te wijde kuit om haar kinderbenen zwabbert. Zij vindt die kousen prachtig.

Maar toch, al heeft ze haar kuif en haar

glimmende kousen, tevreden is ze niet. Haar groote zusters, die zijn pas gelukkig. Die hebben een „permanent”, met golven en krullen. Die hebben 's morgens vaak geen tijd om te eten, zooveel tijd neemt het kapsel in beslag. En — grootste glorie van het „groot zijn” — die hebben een doosje met rood, dat je op je wangen kunt wrijven en een doos poeder, ook al voor op je gezicht. Die maken zich iederen morgen en middag en avond mooi en zij, Jaantje, moet maar altijd met haar gewone gezicht loopen.

Op een goeden dag heeft ze haar slag geslagen. Op de speelplaats stond een heel stel meisjes om haar heen te wijzen en te lachen; terwijl Jaantje zich minachtend van hen afwendde. Toen zij binnenkwamen heb ik mij moeten verbijten om het niet uit te gieren. Jaantje was knalrood geverfd, heelemaal, zelfs haar neus was rood. Uitdagend rood. Daarover heen lag een laag poeder, die er na een half uur loopen nog niet afgewaaid was. Haar wenkbrauwen waren gitzwart, zes keer zoo breed als anders en liepen door tot ongeveer aan haar ooren.

Ik heb haar in mijn spiegeltje laten kijken en toen . . . . was zij beschaamd!

(vervolg van pag. 6)

— „Nooit last van plankenkoorts gehad? Blijft U nooit steken?” — „Neen, verlegen ben ik nooit geweest, en de Nederlandsche taal is rijk,” lacht ons spraakzaam kameraadske. „Spreken is een gave,” vervolgt ze. „Die heb je, of je hebt ze niet. Wel kun je natuurlijk routine krijgen op den duur, je woordenschat verrijken, en een zekere vrijmoedigheid en handigheid opdoen en het door oefening verder brengen. Wat ik in 't begin wel eens lastig vond, was het beantwoorden van vragen. Dan was ik bang eens niet het juiste antwoord te kunnen geven.”

„Is U wel eens op een langere tournee geweest?” willen wij nog weten. „Ja, eenmaal. Toen was ik 10 dagen van huis en vervulde

daarin ook precies 10 spreekbeurten. Het weekeinde bracht ik door op een groote boerderij bij Emmen en ik had een leventje als een prinses! Maar toen had ik ook een uitstekende hulp voor de huishouding. Dat zou nu niet meer gaan! vervolgt ze zuchtend. Het meisje, dat ik nu heb, kan niet koken. En als ik nu overmorgen op reis ga, moet ik voor 3 dagen eerst koken en alles aan kant hebben, anders kan ik niet weg! Mijn huishouden mag er niet onder lijden, daarvoor ben ik huisvrouw!” — „Dan zullen we U nu zeker niet langer ophouden,” zeggen we opspringend en ons kameraadske bedankend voor de inlichtingen, maken we dat we weggkomen.

G. E. M.-v. d. V.

Een zoon neemt afscheid

door A. DE WILDE-JONGES

Jan Maas was een eenvoudige, stille jongen, voortgesproten uit een arbeidersgezin, met nog acht broers en zusjes. Hij telde 22 lentes, was gezond, flink en krachtig en toch had de maatschappij het klaar gespeeld dezen jongen, gezonden kerel het brevet van stempelaar in zijn zak te tooveren. Oh, hij was niet de eenige uit 't gezin, hoor; zijn vader en twee getrouwde broers maakten dagelijks denzelfden schoonen gang naar het stempelkantoor, maar misschien voelde Jan het onrecht dieper dan de anderen. Hij behoorde niet tot dat slag menschen, die rond de tafel het hoogste woord voerden en alles beter wisten dan wie ook. Neen, Jan was een type dat nadacht en voor zich zelf uitmaakte, dat er ergens een fout was, dat 't anders kon, ja anders moest.

Dit in zich zelf gekeerde, niet gewend als hij was zijn gevoelens te uiten, hadden hem thuis den naam van sufferd bezorgd. Hij nam hun dat niet kwalijk; hij wist allang, dat ze bij hem thuis niet veel eerbied voor de gedachten van anderen hadden en daarom lachte hij dan maar zoo'n beetje stil voor zich uit. Er was echter één uitzondering en dat was zijn zestienjarig zusje, Lientje, en wanneer zij bij het traditioneele woord „sufferd” uitriep: „Scheiden jullie toch uit met dat eeuwige gescheld!”, kon Jan haar aankijken en zeggen: „Och, Lien, laat ze toch hun gang gaan, ik hoor het niet eens meer en het doet me ook niets, weet je.” Met dit zusje kon hij wonderlijk goed overweg en het was tot haar, dat hij veel, wat hij dacht, uitsprak.

Jan was sinds twee jaren lid van de N.S.B.; hij had alleen om conflicten thuis te vermijden, zijn adres bij een vriend en kameraad opgegeven en het was ook bij dezen vriend, dat ze samen de krant en Vova lazen. Toch had Jan een hekel aan al dat achterbak-sche gedoe en het gevoel, dat een volwassen man, naast zijn plichten thuis, toch ook rechten had, begon hoe langer hoe meer vasten vorm aan te nemen, totdat hij op een goeden dag of liever kwaden dag besloten had zijn Vova thuis te laten komen. Een storm van verontwaardiging, gepaard gaande met evenveel scheldwoorden, was de uitslag van deze rechtmatige handeling. Zijn vader griste hem het blad uit de handen, kneedde het als een bal in elkaar en deponeerde het in de kachel. Ze keken elkaar eenige minuten sprakeloos aan, waarna de vader langzaam en met nadruk zei: „Denk er om, dat ik hier thuis nog steeds de baas ben, waag 't dus niet nog eens die viezigheid in mijn huis te laten komen.” Jan zei niets, zette zijn pet op en met een „Goeien avond” vertrok hij naar zijn kameraad.

Hier werd het geval uitvoerig besproken en het was ook hier dat Jan lucht gaf aan zijn opgekropt gemoed en in een vloed van woorden uiting gaf aan alles wat hij zooveel jaren gedacht en gevoeld had.

Piet Bakker liet hem uitpraten en toen Jan uitgeraasd was, begonnen de beide jonge kerels het geval ernstig en kalm te bespreken.

„Jan, begon hij, heb je er wel eens over nagedacht, hoe het komt, dat ze bij jou thuis zoo vijandig staan tegenover alles wat naar vernieuwing ruikt. Kan jij je niet voorstellen, wat het voor je vader moet zijn, dat alles, waarvoor hij in zijn jonge jaren heeft ge-

vochten op meer dan niets is uitgedraaid. Bedenk eens, dat ook hij misschien idealen heeft gehad, net zoo goed als jij en ik nu, alleen wij zijn jong, zien de dingen anders, hebben geen vertrouwen meer in schoone woorden: wij willen daden. Maar dat heeft je vader in zijn tijd zeker ook gewild en nagestreefd en het valt niet mee, Jan, als je oud bent geworden, om nog 't roer om te gooien en mee te gaan lopen achter de vanen van een nieuw regime. Dit heeft zijn tijd noodig en ik geloof haast zeker, dat ze het bij jou thuis eens zeker ook zullen begrijpen.”

Jan keek Piet met een matten glimlach aan, schudde heftig van neen en zei: „Vertel mij eens, Piet, jij weet het toch even goed als ik, hoe 't bij mij thuis altijd is geweest en nog is, heeft mijn vader zooveel reden tot dankbaarheid en is hij er veel beter van geworden, dat hij zooveel jaren, en zijn beste jaren, heeft gegeven aan de S.D.A.P.? Je kunt me toch moeilijk wijs maken, dat de vele stakingen hem voordeel hebben gebracht, en dan zijn zes jaar stempelen moeten hem, volgens mij, toch ook tot nadenken hebben gebracht. Ik kan toch moeilijk gelooven, dat 't dit is geweest, wat ze hebben willen bereiken. Hoe kan iemand dan vast blijven houden aan iets wat zoo hol en voos is geworden!”

„Nee, Jan, dat kan jij ook niet voelen, daarvoor ben je te jong, te veel van dezen tijd, maar misschien is het juist wel deze zekerheid van weten, waartegen je vader zich zoo halsstarrig verzet. 't Valt niet mee je nederlaag te bekennen en toe te moeten geven, dat ze allen bedrogen zijn geworden door hun voor-mannen, door hun regeering, die diezelfde arbeiders in den steek lieten, toen er gevaar dreigde en met medenemen van hun bij elkaar gebrachte centen overstaken naar een veiliger oord. Weet je, Jan, het is zoo dikwijls de waarheid, die wondt en lang niet ieder mensch is groot genoeg, om dit te willen toe-geven. Het vertrouwen raakt zoek bij die menschen en daarom moet je ze den tijd laten, om dit te ver-werken. Je hebt er goed aan gedaan met niets tegen je vader te zeggen; misschien doet de gelegenheid zich nog wel voor, dat jullie er kalm over kunnen praten.” Toen volgde een lange pauze, totdat plotseling Jan zei: „En nu is er nog iets, Piet, wat ik je wil zeggen, maar ik zeg je bij voorbaat mijn besluit staat vast. Ik ga mij morgen melden voor het Vrijwilligerslegioen, ik heb de zekerheid in me, dat ik dit doen moet en wil gehoor geven, niet alleen aan den oproep van onzen Leider, maar mijn eigen gevoel gebiedt me, om mijn land en mijn volk weer in het goede spoor te helpen brengen. Daarom ben ik vast besloten.”

Piet sprong op, legde zijn beide werkknuisten op Jans schouder en zei: „Jongen, wat ben ik daar blij om, omdat ook ik besloten was, hetzelfde te doen. Wij gaan dus samen morgen, en misschien blijven wij wel bij elkaar, dat zou fijn zijn!”

Laat in den avond keerde Jan naar huis terug. Niemand bij hem thuis sprak meer over wat gebeurd was. En zoo was 't geschied, dat den volgenden dag twee kameraden zich aangemeld hadden voor het Oost-front. Jan had er thuis niet over gesproken; hij had zich voorgenomen, niet eerder dan den dag van zijn vertrek met zijn ouders te spreken. Alleen Lientje

had hij zijn geheim verteld en zijn zusje drukte hem de hand en zei :

„Oh, Jan, wat vind ik het fijn, dat je dit doet. Ik ben er zoo blij om, ik weet niet goed waarom, want misschien zie ik je nooit meer terug, maar toch voel ik, dat het goed is, wat je doet. Ik zelf zou zoo graag bij den Jeugdstorm gaan en naar den Arbeidsdienst, maar ze zijn zoo hard thuis, ik durf er niet goed over te beginnen. Maar toch, Jan, als jij eenmaal weg bent, is 't toch mijn vaste voornemen mijn zin door te zetten, ik heb toch ook recht naar mijn beste weten te handelen, vind je ook niet?”

Na verloop van eenigen tijd kwam de oproep voor de keuring en daarna het sein voor vertrek.

Jan had den nacht voor zijn vertrek uit de ouderlijke woning geen oog dicht gedaan en zich bezig gehouden met de vraag : Wat zouden ze morgen zeggen, als hij hun vertelde, dat hij vertrok? Hij zou in den middag naar Den Bosch gaan en een paar uur vóór dit vertrek zei hij tegen vader en moeder :

„Ik heb U iets te zeggen, of liever, ik neem afscheid van U ; over een paar uur vertrek ik, ik heb me aangemeld voor 't Oostfront. Ik zou alleen graag willen, dat U me dit vertrek een beetje makkelijk maakte en we als goede vrienden, als ouders en zoon, scheiden.”

Een angstige stilte van een paar minuten volgde. Moeder sprak het eerst ; met een verwrongen gezicht zei ze : „Zoo, dus dit is het einde, je laat ons in al onze ellende in den steek om dienst te nemen tégen ons, je vader en je moeder, die je groot hebben gebracht, je verradt ons dus.”

Vader zat strak voor zich uit te kijken, niet bij machte een woord te zeggen. 't Besluit van Jan had hem overdonderd ; hij had dit van hem niet verwacht. Jan had zijn kalmte teruggekregen en zei :

„Moeder, kunt U voor dien korten tijd, dat ik nog hier ben, Uw haat niet een klein beetje beteugelen? 't Zou kunnen zijn, dat U er later spijt van had. Dat U het nog niet begrijpen kunt, het doel, waarvoor ik wegga en als 't moet mijn leven geef, dat neem ik U niet kwalijk, maar bedenk, dat ik een jongen van U ben en handel naar mijn beste inzichten. Ik zou U zoo dankbaar zijn, als U mij een vriendelijk woord van hier mee gaf op mijn reis. Eens, hoop ik, zal er een tijd komen, dat U blij bent, dat er ook een jongen van U bij is geweest, die zijn leven heeft willen geven voor U en al de anderen van ons. Dat U nu verbitterd bent, och, ik wil 't begrijpen, maar tracht ook mijn bedoeling te begrijpen, ook ik heb mijn overtuiging, al is die anders dan van U en ik ben er heilig van overtuigd, dat er eens een betere tijd komt, waarvoor U en ik gevochten hebben. 't Kan anders en ik geloof eerlijk, 't zal beter worden.”

teekening
v. Altena - e.

Weer volgde er een stilte en toen verhief zijn moeder haar stem en beet hem toe : „'t Kan zijn, dat jij nog illusies hebt, maar ik ben uitgedacht ; ik weet alleen nog maar, dat er met ons arbeiders gesold wordt, tot we zoo murw zijn geworden, dat het strijden ons de keel uithangt. Maar als jij zin hebt je leven te offeren voor een zinloos doel, je gaat je gang maar, ik zal je wel niet tegen kunnen houden. Ik hoop alleen, dat jouw illusies niet zoo vertrappt worden als die van ons. Wij hebben ook het goede gewild en wat hebben we bereikt? Je weet 't zelf, hebt 't aan den lijve ondervonden, niet waar?”

„Als U dit maar voldoende begrijpt, moeder, dan bent U al een stap in de goede richting. Maar mijn tijd dringt, ik moet gaan. Ik hoop U en allemaal weer te zien, maar mocht dit niet zoo zijn, denk dan vriendelijk aan mij terug. Ik vecht voor een eerlijke overtuiging.”

Jan stak zijn moeder de hand toe, die ze onwillig na een lange aarzeling greep en zei : „Je bent dus besloten tegen onzen wil te gaan. Welnu, het zij zoo, maar ik kan je niet anders zeggen, dan dat ik 't verafschuw en je handelwijze afkeur. Ik heb geen woorden verder.”

Daar stonden ze Vader, Moeder, Jan. Een moment keek Jan zijn moeder aan, maar toen hij zag, dat ze nuchter verder ging met het opruimen van de tafel, pakte hij zijn koffertje, keek nog eenmaal de kamer in en zei : „Dag Moeder, dag Vader, tot ziens, hoop ik.” Geen woord kwam er verder over de lippen van de ouders en zoo vertrok Jan zonder groet, zonder één hartelijk woord, zonder de bede van een behouden thuiskomst.

Tot zijn groote verbazing stond Lientje aan den trein op hem te wachten.

„Dag, Jan, zei ze, ik heb vrijaf gekregen van Mevrouw, om je vaarwel te zeggen. Zeg me maar niets over thuis, ik kan 't wel raden. Och, jongen, dat zakt wel. Ik zal je geregeld schrijven en je van alles op de hoogte houden. Ik hoop, dat het je goed gaat en dat je behouden bij ons terug mag komen. Dag, Jan, Gods beste zegen, hoor en tot ziens.”

Zoo vertrok Jan, alleen uitgeleide gedaan door zijn zusje, de eenige van de tien menschen, waarmede hij 22 jaar samengeleefd had.

Na drie maanden kwam Jans eersten brief van het Oostfront. Hij beschreef hun de wantoestanden van Stalins paradijs, vertelde van de barre koude en van de afschuwelijke mishandelingen, die de Russen aan gevangenen bedreven en eindigde met deze woorden : „Vader, als U één dag hier kon zijn, één dag maar dan was U genezen van Uw marxisme en zoudt U zeggen : voor iederen Bolsjewist, dien je neerslaat, verdien je het eereteeken eerste klas. Dat zijn geen menschen meer, dat zijn duivels en ik ben dankbaar, dat ik ben gegaan, om te helpen deze horde een halt toe te roepen. Dringerder dan voorheen, zeg ik nu, dank God, dat hij een mensch heeft uitverkoren om deze goddelooze misdadigers te bedwingen. Dag, Moeder, dag Vader, en allemaal. Denk vriendelijk aan me. Uw liefhebbende Jan.”

Dit was de eerste en laatste brief, dien Jan aan zijn ouders schreef. Eenige maanden later kwam het bericht, dat Jan was gesneuveld. Dat zijn offer niet tevergeefs moge zijn geweest, geve God!

In deze aantrekkelijke Terrafilm der Ufa draait alles om het onderwerp „Moeder”. Het gegeven is niet nieuw, doch zal wel steeds een dankbaar thema blijven.

In deze film wordt het geval behandeld van een moeder, die door geldelijken nood gedwongen wordt, haar kind af te staan aan een rijken eigenaar van marmergroeven. Deze laatste vestigt al zijn hoop op den jongen als zijn opvolger, doch wordt hierin zeer teleurgesteld als de jongen te kennen geeft slechts één verlangen te hebben: zijn roeping te volgen en muziek te studeeren. Een breuk ontstaat tusschen den vader en den jongen en na een heftige woordenwisseling verlaat de zoon het huis en vertrekt naar de muziekstad Salzburg. De vader weigert elken geldelijken steun.

In het artistenrestaurant ontmoet Stefan de kellnerin Anna, die door een toeval ontdekt haar eigen zoon voor zich te hebben. Zij heeft echter gezworen zich nooit als de ware moeder bekend te maken. Met echt

Franziska Kinz als de Kellnerin Anna in de gelijknamige film.
foto: Terra / Quick - m.

jeugdvriendinnetje van Stefan, Veronika. Als dan Anna de beschuldiging van een

Kellnerin Anna

moederlijke zorg omringt zij den jongen in den moeilijken tijd, welke nu voor hem aanbreekt, daarbij geholpen door het

Franziska Kinz en Hermann Brix als moeder en zoon in Kellnerin Anna.
foto: Terra / Quick - m.

vermeenden diefstal op zich neemt, waarvan aanvankelijk Stefan wordt beticht, en verdwijnt, komt de pleegvader, Ludwig Burgstaller, en openbaart den jongen wie zijn eigenlijke moeder is.

De film heeft een gelukkig en bevredigend einde. Van groote bekoring is de muzikale omlijsting, die het geheel iets teers en toch ook iets grootsch geeft. Het groote verschil van den zakenmensch en den kunstenaar wordt hierin goed belicht. En toch worden beiden als onmisbaar in de volksgemeenschap getoond. De eerste, die schoone gebouwen optrekt uit zijn marmergroeven, de tweede die zijn volk dient met zijn muziek. Voor beiden spreekt de waardeering in deze film. In dit licht bekeken heeft de film dus een dubbele waarde.

Uitstekend spel leveren Franziska Kinz als de kellnerin Anna, Otto Wernicke als de pleegvader, Ludwig Burgstaller, terwijl ook Hermann Brix als de zoon Stefan een zuiver aangevoeld spel weergeeft. C. E. St. v. 's Gr.

WIJ HIELDEN EEN PRAATJE MET...

„Dat U dat fijne werk nog zien kunt!” zeg ik tegen de oude dame van 83 jaar, die van D.M.C. No. 90'n kleedje haakt van een buitengewoon ingewikkeld patroon.

„Ja”, antwoordt ze opgewekt, „gelukkig wel, 't is een groote zegen voorme, dat mijn oog en zich zoo goed houden. Ik houd zooveel van handwerken: borduren, merken, breien, haken, ik vind alles even heerlijk!” — „Maar heeft U dat vroeger dan speciaal geleerd?” — „Ja, op de Industrieschool. De meisjes van den ouden tijd, — want ik ben van 1859 — leerden en deden niet veel anders, buiten het huishoudelijk werk, dan handwerken, moet je denken. Studie, sport, dat was toen allemaal voor ons nog uitgesloten. Toen de vrouw tot ontwaken kwam, en haar eigen brood ging verdienen, was ik al getrouwd.”

„Maar U heeft dien strijd voor vrijheid en recht dan toch wel meegemaakt?” — „Nu, meegemaakt niet! Meer: aangezien. Ik ben geen strijdster, en zou niet graag op straat gevochten hebben, zooals de z.g.n. suffragettes deden,” zegt ze, terwijl ze het mooie grijze hoofd schudt.

„Toch waren dat toch baanbreeksters,” werp ik tegen „en aan haar hebben we het nu toch maar te danken, dat wij op allerlei gebied in het maatschappelijk leven kunnen en mogen meedoen.”

„Zeker,” geeft ze toe, „en ik had een groote bewondering voor haar durf, haar volharding. 't Is ontzaglijk geweest wat die pioniers geleiden hebben! Ik herinner me nog best,” gaat ze levendig voort, „dat een vroeger schoolvriendinnetje van mij ook studeeren wilde. Haar vader verbood het, en toen ze toch haar gang ging, werd ze door hem kalm het huis uitgezet. En daar stond ze, alleen, zonder middelen. Maar ze gaf het niet op; ze werd door anderen geholpen en is een bekwaam verpleegster geworden.” —

„Prachtig!” zeg ik, „en nu in dezen tijd strijden wij, nationaal-socialistische vrouwen, ook weer voor een betere maatschappij en onze eigen plaats daarin. Maar juist om het echt-vrouwelijke tot zijn recht te doen komen, de vrouwelijke eigenschappen te ont-

V.

DE OUDE DAME

wikkelen. En dat zult U, die van den ouden stempel is, toch wel mooi vinden?”

— „Dat vind ik ook. Het nationaal-socialisme brengt zeker veel goeds. En zooals jullie vooral de gehuwde

vrouw weer in 't huishouden terug willen halen, aan haar eigen haard, waar ze hoort, dat is zeker een mooi streven. Want daaraan heb ik me in die jaren na den oorlog toch zoo geërgerd, dat de getrouwde vrouw, net als haar man, het huis uitliep en de kinderen maar aan hun lot overliet, alleen om wat meer geld te verdienen! Ik heb er genoeg gekend, op scholen en op kantoren, die 't heelemaal niet noodig hadden, maar een apart spaarpotje ervan maakten, om 's zomers uit te gaan.” —

„Toch waren er ook duizenden gezinnen, waar 't helaas wél noodig was, in de tijden van de groote werkloosheid”, werp ik tegen.

„Toen moest de vrouw wel! En ik heb altijd zoo'n diepe bewondering gehad voor die hard-werkende, slovende vrouwen, die den boel toch maar bij elkaar hielden.” — „'t Is te hopen, dat het na den oorlog, niet meer noodig zal zijn,” zegt de oude vrouw. „Wat dat betreft doen jullie goed werk. En dat de ongetrouwde vrouw haar eigen brood verdient, vind ik best, als ze maar bij het vrouwelijke blijft, en zich niet weer als een man gaat aanstellen.”

„Maar dat wil het nationaal-socialisme ook juist!” zeg ik. „De vrouwelijke eigenschappen, de gaven van hoofd, hart en hand zal zij mogen ontwikkelen en benutten, echter altijd zóó, dat zij komen ten dienste van de volksgemeenschap.” — „Juist, zoo moet het,” klinkt het begrijpend. — „Maar Mevrouw,” roep ik uit. „U is nationaal-socialiste! Waarom komt U niet bij ons? Wordt U toch lid van de N.S.V.O. en steunt U ons werk!”

Maar daarvan wil ze niets weten. „Neen,” zegt ze, „laat mij op mijn ouden dag als je blijft buiten de politiek. Daarmee heb ik me nooit bemoeid. Ik blijf maar liever bij mijn haakwerk,” eindigt ze lachend, en neemt het mooie kleedje weer ter hand.

G. E. MONSEES-v. d. VEEN

Waarom VOLKSDANSEN?

Moeten wij als vrouwen van de N.S.V.O. ons nu ook al interesseeren voor volksdans zult U vragen? Ons programma is al zoo overvuld met allerlei dat we dit graag aan anderen overlaten. Deze gedachte is verkeerd, want juist volksdans is iets wat volkomen bij ons past en wat we vooral onzen kinderen als levende cultuur moeten meegeven. De volksdans toch is niet iets wat door dansleeraren wordt onderwezen, maar een levend bestanddeel van onze volksche cultuur.

Door alle eeuwen heen werden op de verschillende feesten volksdansen uitgevoerd.

Voor deze feesten bestond geen van te voren benoemde feestcommissie die een programma in elkaar draaide, neen zij hadden allen een dieperen zin die ten nauwste samenhang met de religieuze opvattingen der oude Germanen. Alle handelingen op een dergelijke feest hadden een beteekenis, zoo ook het dansen.

Naast deze bijzondere beteekenis is de volksdans daarenboven nog uitermate geschikt om het saamhorigheidsgevoel aan te kweken. Juist dit laatste hebben wij op 't oogenblik zoo broodnoodig. Vooral in de steden is dit gevoel geheel verloren gegaan. Op

het platteland leeft het nog wel onderbewust en komt tot uiting in de verschillende burendiensten op hoogtijdagen in het menschelijk leven: geboorte, huwelijk, overlijden. Vooral in de meest afgelegen kleine plaatsen treft men in dit verband nog allerlei oeroude gebruiken aan, ook deze te hoeden en aan te kweken is het werk van de vrouw. Maar nu verder over den volksdans, waar halen we dien vandaan zult U vragen. Daarop zal ik U een antwoord geven: we halen ze daar, waar ze nog in het volk leven en er leeft nog meer dan U zoo oppervlakkig zult denken. Wil men nu volksdansen opsporen dan gaat men niet naar de groote steden, daar zijn ze al lang verdreven door den zoogenaamden gezelschapsdans, die de laatste jaren al wilder en bij onzen volksaard in 't geheel niet meer passende vormen heeft aangenomen. Neen,

Duitschland staat alom bekend waar nog het meest de traditioneele volksdansen in ere worden gehouden. Hier voeren jeugdgroepen der N.S.F. oude dansen uit voor een oud „Bregenzenerwälderhaus“.

foto: Liselotte Purper / Reichsfrauenführung Bildarchiv - c.

we zoeken op 't platteland, liefst in afgelegen dorpen. Daar leeft nog menige speelman en oudere boer of boerin die met weemoed terug denken aan de gezellige feesten uit hun jeugd. Hun herinneringen zijn voor ons van onschatbare waarde en we kunnen daarop een vernieuwden volksdans opbouwen.

En nu het werk dat wij vrouwen van de N.S.V.O. daarbij moeten verrichten. In de eerste plaats nu ooren en oogen open zetten en alles opteekenen wat zich in uw omgeving op dit gebied afspeelt, zoo spoedig mogelijk doorgeven aan het Hoofdkwartier der N.S.V.O., afd. Volksdans, De Lairessestraat 153, A'dam-Z. Ook adressen van speelmannen en andere personen, die nog oude dansen kennen, zijn zeer welkom. Dit wat het opsporen betreft, maar nu komt het voornaamste, we moeten ze zelf weer leren, ze ons eigen maken en weer beleven. En wie zouden we daar beter voor kunnen nemen dan juist de vrouwen! De mannen hebben op 't oogenblik daarvoor geen tijd, die hebben het te druk met den politieken strijd en zijn over 't algemeen voor dansen niet zoo gauw te vinden.

U herinnert zich misschien nog wel uit uw jeugd, dat er voor dansclubjes altijd jongens te kort kwamen! Zoo nu en dan is er echter ook voor de mannen een rustpauze in den politieken strijd en krijgen zij op kameraadschapsavonden de gelegenheid ook eens aan andere dingen te denken. Wat is er logischer dan op deze avonden de door ons vrouwen aangeleerde kennis ook den mannen eigen te maken.

En onze kinderen? Juist voor hen is het van onschatbare waarde dat zij zich de oude cultuurwaarden weer eigen maken, zij toch

DE BRIEF

Mijn jaardag! denkt ze en kijkt de stille kamer rond,
Gereed voor d'arbeid in den vroegen morgen;
Want wachten haar niet daag'lijks duizend zorgen
Nu ze hem missen moet, die steunend naast haar stond?

Mijn feestdag! — Wijl mijn man aan Ruslands
grenzen ligt?

Zij hoort de kind'ren in de kamer praten.
— Niet binnenkomen! — Moeder wacht gelaten.
'k Moet vroolijk zijn voor hen, zoo peinst ze, 't is
mijn plicht!

De deur gaat open: nu mag Moeder binnengaan!
De kinderschaar vliegt juichend haar in d'armen.
Haar angstig hart kan z' aan hun liefde warmen.
Dan ziet ze bloemen, pakjes op de tafel staan.

Maar 't blijft gelach, gefluister, 't vingertje uitgestrekt
Wijst zuske Moeders bord; de oudsten treden nader.
Daaronder ligt . . . . Het is een brief van Vader!
De kind'ren joelen, dat ze dien niet heeft ontdekt.

Haar oogen vliegen over 't dierbaar stuk papier.
Goddank! Hij leeft, gezond, zal spoedig komen.
En dan zit Moeder even stil te droomen . . . .
„Ja”, zegt ze zacht, „'t is feest, want nu is Vader hier!”

G. E. MONSEES-v. d. VEEN

vormen den schakel tusschen ons en de komende geslachten die weer geheel in volkschen geest zullen worden opgevoed. Wij moeten onzen kinderen iets meegeven, wat ze ook weer aan de hunne kunnen doorgeven en daartoe behoort zeer zeker de volksdans. Doch deze niet alleen, ook het volkslied, kinderspel, de volksgebruiken bij geboorte, huwelijk, overlijden, het op zinnvolle wijze vieren van onze oude feesten, vooral ook in den huiselijken kring geeft ons leven weer inhoud, brengt de volksgenooten nauwer tot elkaar en verstevigt den band der volksgemeenschap.

H. KNIGGE-LAMBERS

OPVOEDEND voorbeeld (v)

**ELKE UIL DENKT,
DAT ZIJN JONG EEN VALK IS.**

teekening v. Altena - e.

door J. G. v. d. HEIJDEN—BOEKHOLTS v. KLOPPENBURG

U kent deze uitdrukking wel, maar hebt U er eigenlijk eens over nagedacht?

Men heeft er waarschijnlijk door willen uitdrukken, dat kortzichtige ouders denken, dat juist hun kind een hoogvlieger (valk) is. De meest voorkomende fout van ouders is, dat ze hun eigen kinderen door een heel anderen bril bekijken dan andermans kinderen. Ik noemde U al het feit, dat sommige moeders op zoo'n bijzonderen toon kunnen zeggen: „dat heeft hij van zijn vader.”

Als het over het eigen kind gaat, is die toon berustend, gelaten, vergoelijkend, soms zelfs ongemotiveerd trotsch.

Maar dezelfde uiting van eenzelfde karaktertrek, echter dan van andermans kind, zou zoo'n onverstandige moeder wellicht hetzelfde doen zeggen — maar dan op een heel anderen toon: minachtend, kleineerend, medelijdend, vergezeld desnoods van een hatelijkheid aan het adres van dien vader van dat andere kind.

Het half-trotsche „ach, dat heeft hij van zijn vader, dat is ook vroeger zoo'n eigenwijs jochie geweest” zou dan worden: „jasses, dat heeft hij van zijn vader, dat is ook zoo'n misselijke vent,” wanneer het over andermans kinderen gaat.

Het kind, dat eenmaal zoo iets meegemaakt heeft, overlegt bij zichzelf dat het bij moeder schijnbaar geen kwaad kan doen en als moeder het bij een volgende gelegenheid een terechtwijzing toedient, zegt het: „U hebt toch zelf gezegd, dat ik dat van Vader

heb?” en is stomverbaasd, dat dit vliegertje dezen keer niet opgaat.

Elke uil denkt, dat zijn jong een valk is! Dit houdt ook in, dat degenen, die dit denken, uilen zijn. Het is ijdelheid — en een ijdelheid, die de ouders maar al te dikwijls op het kind overbrengen! Waartoe dit kan leiden?

Het kind gaat zichzelf langzamerhand overschatten. Anderen zien niets bijzonders in het kind en behandelen het als een „gewoon kind”. Thuis draait echter alles om dat kind. Voor het kind zal dit tot conflicten aanleiding geven en dan is er een sterk karakter voor nodig om zich toch te handhaven en tot een sociaal-voelend mensch op te groeien. Hoe dikwijls wordt er niet van een kind, dat door de ijdelheid van zijn ouders aangestoken is en voor den omgang bedorven, gezegd: „wat een gek kind is dat, het doet altijd zoo eigenaardig, net of het de aandacht trekken wil.” De oorzaak is dan meestal, dat er thuis teveel notitie van is genomen en dat het teveel lofzangen op zichzelf heeft gehoord. Wanneer de leeftijd is bereikt, dat het kind, naar school moet, worden door zulke ouders groote plannen gemaakt: hun zoon moet minstens later een hoogeschool-opleiding kunnen volgen!

Als het kind makkelijk leert zal den eersten tijd alles naar wensch gaan. Maar als het niet makkelijk leert! Dan zal het na een paar jaar misschien al bij-lessen moeten hebben om mee te kunnen, want blijven-zitten vinden zulke ouders een schande, het meest voor de

N.V. **JAN SPIERDIJK - DEN HAAG**

GROOTE MARKT 20 (HOEK LUTH. BURGWAL) — TELEFOON 116520

SALON-, HUIS- EN SLAAPKAMERS

UIT VOORRAAD LEVERBAAR — REISKOSTEN WORDEN VERGOED

kennissen, die dat zeker te weten komen. Ze hebben immers altijd zoo opgeschept over hun zoon, die later dokter zou worden. Of het voor het kind een ellende is om zijn vrijen tijd te moeten offeren aan die extralessen en vooral om te voelen, te weten, dat het eigenlijk toch niet meekan, denken de ouders daar wel eens aan?

Ijdelheid is een zachtere vorm van eerezucht. Hierover schreef G. B. Burger in „Het Vaderland”:

„Eerezucht! De ouders deinzen voor geen offers terug om hun kinderen te zien uitblinken. Dit huwelijk is te min, dat baantje te weinig waard. Van veel kinderen is het geluk opgeofferd aan den tyran „Succes” — door de ouders — . . . . uit liefde!!”

Terwijl ijdelheid nog wel anderen naast zich duldt, zal eerezucht er toe leiden, dat degeen, die daardoor bezeten is, telkens weer zal probeeren anderen naar beneden te duwen om zelf de aandacht op zich te richten.

Het is een eigenaardig soort liefde, waardoor elke uil denkt, dat zijn jong een valk is; het doet denken aan kleine meisjes, die allemaal beweren, dat háár pop de mooiste is: de ééne kan staan, maar de andere met haar oogen draaien.

Wanneer een moeder teveel notitie neemt van haar kind, krijgen onschuldige vragen als: „Kijk eens, heb ik dat niet mooi gekleurd?” een bijbeteekenis. Als er b.v. ’n vriendje op bezoek is, dat naast hem heeft zitten kleuren, zal die vraag vergezeld gaan van een schuinen blik op dat vriendje en een angstig speuren of moeder soms haar belangstelling en haar lofzangen gelijkelijk zou verdeelen en de beteeekenis wordt dan: heb ik niet veel móóier gekleurd dan hij? Doordat zoo’n kind anderen naar beneden zal willen duwen, komt ’t dikwijls alleen te staan. Als voorbeeld wil ik het volgende vertellen. Een moeder, die zelf in haar jeugd als oudste van een groot gezin niet in de gelegenheid was geweest om veel te leeren, kreeg op ouderen leeftijd nog een zoon. Hij bleef eenig kind en al de eerezuchtige verlangens van de moeder werden botgevierd op dien eenen zoon. Het kind zou dokter worden; gymnasium en later universiteit. „Nietwaar, jongen, zieke menschen beter maken, dat is toch prachtig.”

Doordat hij dit eindeloos hoorde herhalen, wist de jongen op het laatst niet beter of het stond vast, dit zou zijn roeping zijn. Dat de leeftijd van 12 jaar nog onbekend is met de

strekking van het woord „roeping”, werd niet in aanmerking genomen. Het hemelhoog loven door zijn moeder van haar zoon als toekomstig dokter streelde zijn ijdelheid buitengewoon.

De moeder zag zichzelf in gedachten al als de moeder van den dokter, die op haar ouden dag nog een vooraanstaande plaats zou kunnen innemen. Ze zou dan telkens zeggen: „Ja, WIJ hebben onzen jongen laten leeren.” En omdat dit in haar plannen zoo goed paste, zei ze als er gezinspeeld werd op een mogelijk huwelijk van haar zoon: „Nee, mijn jongen kijkt nooit naar vrouwen, hij leeft alleen voor zijn studie.” Een schoon- dochter kwam niet in die eerezuchtige plannen te pas, het idee alleen al van een schoon- dochter groeide uit tot een verschrikking. Maar de mensch wikt en God beschikt. Toen de zoon thuis mededeelde, dat hij trouw- plannen had, barstte er een storm van woede over hem los. Hij was ondankbaar en vrou- wen waren allemaal . . . . (een reeks scheld- namen), die valstrikken voor hem spanden. Hieruit blijkt, dat die zoogenaamde ouder- liefde meer heeft van egoïsme en eerezucht. Het komt helaas zoo dikwijls voor, dat een moeder haar plaats niet wil afstaan aan een jongere vrouw en dat er niet bij nagedacht wordt of dit „de-eerste-willen blijven” wel het geluk van haar kind inhoudt. Het gevolg hiervan is, dat ze niet een dochter erbij wint, maar haar zoon verliest door haar verkeerde houding.

Het leven vernieuwt zichzelf steeds; ouderen moeten hun plaats afstaan aan jongeren, dat is een levenswet.

Ook zijn er genoeg vaders, die hun a.s. schoonzoons „een vent van niks” vinden, zoodat de dochters kracht moeten vinden om tegen den wil van Papa haar bestemming te zoeken.

Ieder kind zoekt toch zelf zijn geluk. En zou het niet een vreugde voor de ouders moeten zijn om te zien hoe hun kinderen dit zelf- standig wenschen te zoeken, wanneer ze er den leeftijd voor hebben?

Er is al dikwijls gebleken, dat een dood- gewone jonge uil toch naar behooren zijn vleugels kan uitslaan, al is een uilenjong slechts bij uitzondering een hoogvlieger.

Voor ieder kind komt de leeftijd, waarop de ouders moeten bedenken: ouderliefde toont zich het best, wanneer er gevraagd wordt het kind los te laten!

Uit Babbetjes Dagboek (VI)

Heb ik jullie al verteld, dat moeder geregeld met mij naar een meneer gaat, die mij aan een nauwkeurig onderzoek onderwerpt? Die meneer is „de dokter”. Hij is heelemaal geen familie van me, maar steeds als ik kom is hij erg aardig. Hij is zeker blij als hij bezoek krijgt van kleine kindertjes.

Alleen vind ik het zoo vervelend, dat ik altijd eerst moet wachten, vóórdát ik met moeder naar binnen mag.

Moeder zit dan altijd een heele poos met mij op schoot in een kamer. O, niet dat ik me verveel hoor, want er is daar altijd genoeg te zien en als je goed luistert, kun je ook geweldig interessante dingen hooren. Want ik zit er niet alleen met moeder, er zitten nog een heeleboel andere moeders ook met kleine kindertjes, net als ik er een ben, op haar schoot.

Maar ja, ik ben nogal een ongeduldige baby als ik op visite moet gaan.

In die kamer dan, de wachtkamer noemen de groote menschen haar, zitten allerlei andere moeders met babies. En die moeders zitten elkander altijd geweldig interessante dingen te vertellen. Als moeder thuis komt zegt ze tegen vader: O, ze hebben toch weer zoo heerlijk zitten opscheppen en de een had nog mooiere verhalen dan de ander.

Een volgenden keer ga ik toch eens goed allebei m'n ooren openzetten, dacht ik toen zoo bij mezelf. En dat heb ik toen gedaan. Ik heb eens lekker niet naar de andere babies gekeken, alleen maar goed geluisterd.

Nou, dat is toch reuze interessant wat je daar allemaal van de diverse moeders te hooren krijgt.

„Dat kind van mij”, zei onlangs 'n moeder, „is toch zóó bij, hè! Dat heeft het vast van m'n man.”

En toen keek ze erg trotsch op haar baby neer, die net

een langgerekt Indianengehuil liet hooren, zeker om de woorden van z'n moeder kracht bij te zetten of om ons, andere babies, den tijd wat te korten.

„Wat is Uw kindje toch mooi bruin, mevrouw”, zei onlangs een dame, die een zielig witte baby op haar schoot hield, tegen mijn moeder. „Ja mevrouw, zei toen mijn moeder, ik zorg ook steeds dat de kleine buiten staat en wat van het voorjaarszonnetje meekrijgt.”

„O, mevrouw, hoe durft U dat toch, nu het toch nog zoo guur en winderig kan zijn. Nee hoor, dat zou ik niet durven, ik zou veel te bang zijn dat mijn kleine kou vat.”

„U moet Uw kindje er vroeg aan wennen buiten te zijn. Het heeft net zoo goed, nee nog meer, frissche lucht en zon noodig als een volwassene.”

Maar dat vond die andere moeder toch te bar. Nee hoor, van die moderne begrippen moest ze niets hebben. De dokter had het ook al eens tegen haar gezegd en de zuster ook, maar zij hield zich maar aan d'r eigen moeder en d'r grootmoeder. En tenslotte was zij toch ook groot geworden zonder al dat moderne gedoe. Nou, en toen zei mijn moeder maar niets meer, alleen keek ze heel erg medelijdend naar dat kindje op den schoot van die andere moeder. Dat kindje begon toen ineens heel hard te niezen. Het had dus zeker toch nog wat tocht opgedaan.

Je hoort ook wel eens heel vreeselijke verhalen over babies, die heel erg ziek werden als je zus of zoo deed of niet deed. En ook over het kindje van de buurvrouw die dat ook al eens gehad had met haar baby. Brr, griezelig. Maar wat toch wel weer leuk is en heel erg aardig van die moeders: ze geven elkaar altijd goeden raad. Ik begrijp alleen niet waarom mijn moeder dan alleen maar knikt en tegen vader zegt, later als we weer thuis zijn: Nou, als ik al die raadgevingen van al die vrouwen zou opvolgen, dan zou ik nooit een normaal kind krijgen.

Vader zegt dan altijd: Stoor jij je alsjeblieft niet aan die bakerpraatjes!

Draag **Coppers'**
corsets

Even goed als altijd!

Den Haag	Scheveningen	Rotterdam
Arnhem	Leiden	Groningen
Delft		Dordrecht

Arnhem

In het kader der propaganda-actie, welke door de N.S.V.O. alhier groepsgewijze ten uitvoer wordt gebracht, opende groep Noord de rij met een bijeenkomst op 25 Mei j.l.

Kam.ske Loggen-Langenhorst vertelde iets over de cursussen van den Moederdienst. Voorloopig worden middag- en avondcursussen gegeven in zuigelingen- en naaien en verstellen. Hoewel de cursussen reeds druk bezocht zijn, kunnen zich nog deelneemsters opgeven.

De kringleidster sprak dan een vermanend woord tot de moeders over den „Nationale Jeugdstorm”. De discipline welke den kinderen in den Jeugdstorm worden bijgebracht, moet ook thuis worden voortgezet.

Kam.ske Hoekstra-Klumper sprak dan over rassenhygiëne, een onderwerp dat allen zeer interesseerde en waarvan velen heel wat opstaken.

N.S.V.O. te Breda bestaat een jaar.

Kring 78 te Breda vierde zijn eenjarig bestaan op 18 April. Dat er hier een feestelijke bijeenkomst werd georganiseerd, valt niet te verwonderen. Het was dan ook tjokvol in de zalen van „De Graanbeurs”. Vele functionarissen van N.S.B., N.S.D.A.P. en Deutsche Frauenschaft gaven door hun aanwezigheid blijk van belangstelling voor de N.S.V.O.

In haar toespraak deed de kringleidster een blik slaan op de in dat jaar tot stand gekomen werkzaamheden.

Thans staat weer op het werkrooster de inzameling van gelden voor het verjaardagsgeschenk aan den Leider.

Een groote verrassing was wel het optreden van kameraad Tummers van het bekende cabaret Paulus de Ruyter. Valt het te betwijfelen,

dat weldra de geheele zaal meezong van de wasch die nog maar steeds niet aan de Siegfriedlijn hangt en over den rommeligen generaal Rommel?

Breda's N.S.V.O.-sters gaan nu weer na deze ontspanning dubbel zoo hard aan den arbeid!

Brussel

Het doet ons genoeg weer eens wat te kunnen mededeelen over de N.S.V.O. te Brussel.

Na de opening van het nieuwe kringhuis te Brussel, het zgn. Holland-Huis, op 6 Mei j.l., volgde op 16 daaraanvolgend de opening van de lokaliteiten welke door de N.S.V.O. worden gebruikt in dat huis.

Bij de feestelijke opening sprak de districtsleidster, kam.ske Fryling-de Groot, over het vele en goede werk dat in het juist verlaten oude kringhuis tot stand is gekomen. „Dat huis, was ons in den korten tijd van onzen arbeid lief geworden en wij verlaten het met gemengde gevoelens”, aldus kam.ske Fryling. Maar een nationaal-socialist kijkt niet om, maar steeds vooruit en er is voor ons zoo heel veel te doen.

Kam.ske Lombaers-Bomans wakte de kameraadskes op tot de werksterskern toe te treden en zodoende mede te werken aan een krachtige ontwikkeling van den kring Brussel.

Ook de leidster van den naaicursus, kam.ske van den Boomen, liet zich niet onbetuigd en sprak een pittig woord.

Wij wenschen van hier uit den Brusselschen kameraadskes van harte geluk met deze nieuwe aanwinst en veel voorspoed in deze nieuwe phase van haar werk!

Bilthoven

Op 19 Mei j.l. herdacht groep Bilthoven der N.S.V.O. den dag waarop zij een jaar geleden voor het eerst naar buiten optrad.

Met een korte, doch inhoudsvolle, toespraak opende de groepsleidster, kam.ske Krop-Dalmeyer, de bijeenkomst.

De kringleidster, kam.ske Bosboom-Damen, zette daarna in groote trekken taak en wezen der N.S.V.O. uiteen en wekte de kameraadskes op naar beste weten en kunnen de N.S.V.O. en daardoor haar volk te dienen.

W.A. en Jeugdstorm, eveneens aanwezig, brachten enkele mooie liederen ten gehoor. Zang en voordracht stond eveneens op het programma.

Na de rustpoos sprak de districtsleidster, kam.ske Groenewold-van Kregten, over Mei- en Pinkstergebruiken en over doel en werkwijze van den Moederdienst der N.S.V.O.

Onder leiding van kam.ske Krop werden daarna nog enkele volksdansen uitgevoerd.

Vries-Zuidlaren

Groep Vries hield haar maandelijksche bijeenkomst in café Kluivingh, waar verschillende aangelegenheden besproken werden, vooral ook met het oog op den Nederlandschen Volksdienst en de ontvangst van Duitsche kinderen hier te lande. Door eenige kameraadskes uit Zeyen werden nog enkele voordrachten gegeven.

Annerven (Drenthe)

Hier werd op 28 Mei j.l. een bijeenkomst gehouden in café Schuiling. Er waren 16 leden aanwezig. Den kameraadskes werd nog eens nadrukkelijk verzocht thuis na te kijken of men nog wat materiaal heeft, waarmee men behoeftige gezinnen kan dienen door er nieuwe kleedingstukken e. d. van te maken.

Er werd door de zestien kameraadskes uit volle borst gezongen. Een der kameraadskes droeg nog enkele mooie gedichten van onzen kameraad George Kettmann voor.

Maandag 15 Juni :

Hilversum I :

- 9.15— 9.20 *Voor de Huisvrouw.*
 15.00—15.20 *Nagerechten en dranken met vruchten uit den tijd.* Mej. Holscher.
 15.30—15.45 *Ellen Russe, Vrouwen in leven en verdichtsel.* Marijke van Nimwegen.

Dinsdag 16 Juni :

Hilversum I :

- 9.15— 9.20 *Het Dagboek van een Moeder VII.*
 11.00—11.20 *Modepraatje.* I. de Leeuw-van Rees.
 18.00—18.15 *De Plattelandsvrouw :* Mevr. Weyer-Grouwstra. *Onze taak in dezen tijd.*

Woensdag 17 Juni :

Hilversum I :

- 9.15— 9.20 *Voor de Huisvrouw.*
 15.00—15.20 *Alice Nahon* door Mevr. Heufke, *Jetty Corbelli zingt enkele van haar gedichten, op muziek gezet* door P. Jakma.

Donderdag 18 Juni :

Hilversum I :

- 9.15—9.20 *Voor de Huisvrouw.*
 Hilversum II :
 10.40—11.00 K. van Dorp : *Aloëtte, vogel klein . . .*
 15.00—15.30 Mevr. Olff-v. Boven : *Stof versieren VI.*

Vrijdag 19 Juni :

Hilversum I :

- 9.15— 9.20 *Voor de Huisvrouw.*
 Hilversum II :
 15.00—15.20 Mevr. M. Dinger-Uyldert : *Onze goede kameraad „De Zon”.*
 15.30—15.45 Th. C. Droogh : *Hoe kleden zich onze Voorouders?*

Zaterdag 20 Juni :

Hilversum I :

- 9.15—9.30 Mw. Dekkers-Dieben : *Waschbehandeling.*

Maandag 22 Juni :

Hilversum I :

- 9.15— 9.20 *Voor de Huisvrouw.*
 15.00—15.20 *Kookles.* F. v. d. Kroft : *Groenten welen niet in inmaakglazen.*
 15.30—15.45 *Boekbespreking : Mode maken zonder moeite : deel II, „Maken en vermaken en deel III : „Kleeren kiezen en dragen.”*

Dinsdag 23 Juni :

Hilversum I :

- 9.15— 9.20 *Dagboek van een Moeder VIII.*
 11.00—11.20 *Vrouwenmozaïek* door Ellen Russe.
 18.00—18.15 *De Tuinarchitecte.*

Woensdag 24 Juni :

Hilversum I :

- 9.15— 9.30 *Voor de Huisvrouw.*
 (9.20—9.30) *Het moeilijke Geluk.*
 15.00—15.30 Mevr. J. Jansen- *Gesproken portretten.*

Donderdag 25 Juni :

Hilversum I :

- 9.15— 9.20 *Voor de Huisvrouw.*
 Hilversum II :
 10.40—11.00 *De Plattelandsvrouw : Praatje in Overijselsch dialect* door Mevr. Steenbrugge-Schuyling.
 15.00—15.30 Mevr. Olff-van Boven : *Vragenbeantwoording.*

Vrijdag 26 Juni :

Hilversum I :

- 9.15— 9.20 A. J. Herwig : *Over planten : Gloxinia's in de Huiskamer.*

Hilversum II :

- 15.00—15.20 *Moeilijke kinderen.*
 15.30—15.45 *Beroepskeuze : Kraamverzorging.*

Zaterdag 27 Juni :

Hilversum I :

- 9.15— 9.30 *Voor de Huisvrouw.*

Boekbespreking

„Tehuis voor moeilijke Kinderen”, door Mia Bruyn-Ouwehand. Uitgave Van Dishoeck, Bussum. Wie afgaat op den titel of den goeden naam van de schrijfster, komt in dit geval bedrogen uit. Wie van Mia Bruyn-Ouwehand gelezen heeft „Hermelijn” en „Hermelijns Huwelijk”, of in het genre van romans „Dokter Hel-drings groote conflict”, zal bij dit boek niet weten, hoe hij het heeft. Hoofdpersoon is hier Betty Fierman, die assistente is in een tehuis voor moeilijke kinderen. Niet de moeilijke kinderen, maar Betty vormt de spil, waar het boek om draait. Opgegroeid in een kille omgeving, met een verzuurde, gescheiden moeder en twee zusters plus een oude, half kindsche groot-

moeder, is er in Betty's hart een groot verlangen naar wat liefde en vriendelijkheid, naar iemand die voor haar voelt, die — ten slotte — bij haar hoort. Als Betty bij de familie Sterkman komt, waarvan eigenlijk alleen de vrouw, Margreet, het tehuis drijft en wel speciaal om daardoor haar man te kunnen laten studeeren, is het Wout, de man, die met Betty een flirtation begint. Overigens is het vrij onschuldig : Wout heeft door zijn werk en zijn moeilijke jeugd eigenlijk nooit den tijd gehad, om jong te zijn en haalt dit met Betty in. En Betty kan eindelijk eens echt van iemand houden, iemand die jong en vroolijk is als hijzelf. Wout vervult bij haar de rol van den lang gemisten broer.

Zelf begrijpt ze niet eens goed, wat ze eigenlijk doet, nog wel in het huis van Margreet zelf. Bovendien is die heele Betty een wonderlijk kind ; waarschijnlijk komt dat door de opvoeding, die ze gehad heeft, maar ik wil het meisje nog zien, dat er de antieke begrippen van Betty op na houdt. Zeker, deze schrijfster weet raak te typeeren, de figuren, die zij laat optreden, leven één voor één : Willy, Freddie, Catootje, Fokke, Joy, er is heel veel goeds in dit boek, alleen het onderwerp is minder geslaagd. Het moet dan ook beslist niet in handen komen van jonge meisjes, die er het goede en aardige nog niet van zullen begrijpen en het verkeerde instinctief zullen afwijzen. M. W.